

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

UNIVERSITY OF SARAJEVO
FACULTY OF PHILOSOPHY

71000 Sarajevo, Franje Račkog br. 1,
Bosna i Hercegovina
Poštanski pretinac br. 347
Telefoni: ++ 387 33 20 36 43; ++ 387 33 20 45 99;
++ 387 33 25 31 00; ++ 387 33 20 35 50
Dekan: ++ 387 33 25 31 11
Sekretar: ++ 387 33 25 32 02
Fax: ++ 387 33 66 78 73
e-mail: dekanat@ff.unsa.ba

Vijeće Fakulteta

Broj: 02-01/331

Sarajevo, 22. 9. 2023. godine

Na osnovu člana 69. i 108. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 36/22.), člana 111. i 168. Statuta Univerziteta u Sarajevu, broj: 01-14-5-1/23 od 26. 7. 2023. godine, Odluke Vijeća Univerziteta u Sarajevu - Filozofskog fakulteta, broj: 02-01/430 od 10. 10. 2022. godine, prijedloga odsjeka/katedre/predmetnih nastavnika: Odsjek za anglistiku, broj: 02-02/144 od 21. 9. 2023. godine, Odsjek za arheologiju, broj: 02-06-ARH/44 od 21. 9. 2023. godine, Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik, broj: 02-03/86 od 21. 9. 2023. godine, Odsjek za filozofiju, broj: 02-04/94 od 21. 9. 2023. godine, Odsjek za germanistiku, broj: 02-05/112 od 20. 9. 2023. godine, Odsjek za historiju, broj: 02-06/92 od 20. 9. 2023. godine, Katedre za historiju umjetnosti, broj: 02-06-HUM/30 od 21. 9. 2023. godine, Odsjeka za komparativnu književnost i informacijske nauke, broj: 02-08/95 od 21. 9. 2023. godine, Odsjeka za orijentalnu filologiju, broj: 02-10/250 od 21. 9. 2023. godine, Odsjek za pedagogiju, broj: 02-11/118 od 21. 9. 2023. godine, Odsjek za romanistiku, broj: 02-12/91 od 20. 9. 2023. godine, Odsjek za slavenske jezike i književnosti, broj: 02-13/45 od 21. 9. 2023. godine, Odsjek za sociologiju, broj: 02-14/39 od 22. 9. 2023. godine, Mišljenja, broj: 03-02/799 od 20. 9. 2023. godine, Vijeće Fakulteta na 23. elektronskoj sjednici održanoj 22. 9. 2023. godine, *donijelo je*

ODLUKU

I

Usvajaju se PROGRAMI RADA NA PREDMETIMA (SILABUSI) ZA STUDIJSKU 2023/2024. I 2024/2025. GODINU (IZMJENE I DOPUNE POSTOJEĆIH I NOVI SILABUSI ZA NASTAVNE PREDMETE PO NASTAVNIM PLANOVIMA I PROGRAMIMA 2019/2020. KOJI SU PO PRVI PUT U PRIMJENI):

- ODSJEK ZA ANGLISTIKU
- ODSJEK ZA ARHEOLOGIJU
- ODSJEK ZA BOSANSKI, HRVATSKI I SRPSKI JEZIK
- ODSJEK ZA FILOZOFIJU
- ODSJEK ZA GERMANISTIKU
- ODSJEK ZA HISTORIJU
- KATEDRA ZA HISTORIJU UMJETNOSTI
- ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I INFORMACIJSKE NAUKE
- ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
- ODSJEK ZA PEDAGOGIJU
- ODSJEK ZA PSIHOLOGIJU
- ODSJEK ZA ROMANISTIKU
- ODSJEK ZA SLAVENSKE JEZIKE I KNJIŽEVNOSTI
- ODSJEK ZA SOCIOLOGIJU.

II

PROGRAMI RADA NA PREDMETIMA (SILABUSI) ZA STUDIJSKU 2023/2024. I 2024/2025. GODINU iz stava I. ove odluke objavit će se na oglasnim pločama i web stranici Fakulteta.

III

PROGRAMI RADA NA PREDMETIMA (SILABUSI) ZA STUDIJSKU 2023/2024. I 2024/2025. GODINU iz stava I. ove odluke sastavni su dio ove odluke.

DEKAN FAKULTETA

Prof. dr. Kenan Šljivo

DOSTAVITI:

1. Odsjecima x14
2. Dekanu Fakulteta
3. Prodekanima Fakulteta x3
4. Sekretaru Fakulteta
5. Službama Fakulteta
6. Web
7. Uz zapisnik
8. Arhiva

FI

02-06-HUM/30

21. 9. 23
god.

Ulyce Fakulteta
Prodekanesa za nastavu
21.9.2023
funt

UNIVERZITET U SARAJEVU-FILOZOFSKI FAKULTET
ODSJEK ZA HISTORIJU, KATEDRA ZA HISTORIJU UMEJTNOSTI
Sarajevo, 21.9.2023. godine

PRODEKANESI ZA NASTAVU I STUDENTSKA PITANJA FAKULTETA

PREDMET: *Izmjene i dopune silabusa za studijsku 2023/2024. godine*

Poštovani,

U skladu sa Vašim dopisima broj: 01-04/56 od 22.5.2023. godine i broj: 01-05/12 od 30.8.2023. godine u vezi sa dostavljanjem izmijenjenih i dopunjenih/novih silabusa, u prilogu dostavljamo silabuse sljedećih nastavnika: Prof. dr. Harisa Derviševića i prof. dr. Jelene Erdeljan,
prof. dr. Fekim Hadžimuhamedović i prof. dr. Danka Šourek.

Srdačno,

Rukovodilac Katedre za historiju umjetnosti

Prof. dr. Senadin Musabegović

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Katedra za historiju umjetnosti				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Kiparstvo i umjetničko zanatstvo Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu				
Šifra/kod	FIL HUM 520	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5 ECTS
Ciklus studija	2.	Semestar	III	Ak. godina	2023/2024., 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski, engleski				
Nastavnik	Ime i prezime	Haris Dervišević, prof. dr. sc.			
	Kontakt podaci	Kabinet: 131 E-mail: haris.dervisevic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 250	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	Andrea Mekić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 131 E-mail: andrea.mekic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 250	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 seminar: 1		vježbe: 1		
Kratak opis nastavnog predmeta	U prvoj polovini semestra studenti će biti upoznati s arhitektonskim objektima neposredno vezanim za trgovinu i zanatstvo (dućani, bezistani, hanovi, karavansaraji, daire, kreveta), načinom na koji su zanati utjecali na urbanizam sarajevske čaršije. Analiziraće se hijerarhija esnafske organizacije, te ispitati povezanost između tesavufa (derviša) i esnafa. Nakon toga slijedi pregled značajnijih esnafa Sarajeva, njihove djelatnosti i proizvoda po kojima su prepoznatljivi. Druga polovina semestra biće posvećena historiji kazandžijskog i kujundžijskog zanatstva u Bosni i Hercegovini, te razvoju formi, stilova i motiva na predmetima vezanim za ova dva zanata. Posbna pažnja biće data razvoju ćilimarstva s akcentom na fenomen bosanskog ćilima i banjalučke serdžade. Posljednje nastavne cjeline rezervisane su za javljanje novih formi i stilova umjetničkih zanata za vrijeme austrougarske, te ispitivanje istog kroz prizmu kulturalne politike.				
Cilj nastavnog predmeta	Cilj predmeta je ukazivanje na estetske vrijednosti zanatskih radova osmanskog i ranog postosmanskog perioda u Bosni i Hercegovini s akcentom na Sarajevo.				
Ishodi učenja	Student će biti osposobljen samostalno prepoznavati, tumačiti stilske odlike, forme, rječnik, te tehniku predmeta umjetničkog zanatstva.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvod
2.	Historija sarajevske čaršije, dućani, kreveta, bezistani, daire, hanovi
3.	Esnafska organizacija Tarikat i esnaf
4.	Kovači, kovači oružja, bičakčije, tufekčije, zildžije
5.	Kazandžije, kujundžije, sahačije, jalduzdžije
6.	Tabaci, sarači, čizmedžije, halafi, kundurdžije, čurčije, jašmalčije, kazazi, terzije, dunderi, koltukčije, kahvedžije, mudželiti
7.	Terenska nastava: Posjeta zanatskim radionicama na Bašćaršiji
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Umjetnička obrada metala u 15. stoljeću
10.	Radionice, tehnike, materijali, predmeti
11.	Motivi 1 Motivi 2
12.	Umjetnost ćilima, banjalučka serdžada
13.	Tvornica ćilima Sarajevo, umjetnički zanati za austrougarskog perioda
14.	Terenska nastava: Posjeta radionici ćilima
15.	Repeticija i diskusija
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja, seminari studenata (mentorski rad), studentske vježbe, konsultacije																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="466 488 1428 792"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminar</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prisustvo na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Polusemestralna pismena provjera</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završna usmena provjera znanja</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>PROVJERE ZNANJA: Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po slijedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja: Seminar (10%), Prisustvo na nastavi (10%), Aktivnost na nastavi (10), Polusemestralna pismena provjera (30%), Završna usmena provjera znanja (40%).</p> <p><u>NAPOMENA:</u> Seminar, upute:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. U gornjem lijevom uglu na početku teksta treba stajati: Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu, (ispod toga): Katedra za historiju umjetnosti, (ispod toga): ime i prezime studenta, (ispod toga): email adresa, nakon toga slijedi naslov rada (veličina fonta 14, bold), potom slijedi abstrakt s 50 do 100 riječi, te 3 ključne riječi. 2. Seminar ima samo glavni naslov, ali ne podnaslove. 3. Seminar treba biti pisan u Microsoft Wordu („doc“ dokument). 4. Seminar treba biti s proredom 1,5. 5. Seminar treba biti napisan fontom Times New Roman i veličinom od 12 tačaka. Svaki paragraf uvući za 5 karaktera, dok marginame trebaju biti 2,5 cm (odnosi se na sve margine). 6. Bilo bi poželjno da ilustracije budu u visokoj rezoluciji. 7. Tekst ne bi trebao biti duži od 3 stranice (uključujući bilješke), odnosno između 1000 i 1500 riječi i ne bi trebao imati više od 4 ilustracije. 8. Mentorske konsultacije traju do posljednje sedmice nastave, a studenti su dužni predati rad u štampanom obliku do završnog usmenog ispita. 9. Slijediti citiranje Chicago Manual of Style. http://www.chicagomanualofstyle.org/tools_citationguide/citation-guide-1.html 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminar	10	10%	2.	Prisustvo na nastavi	10	10%	3.	Aktivnost na nastavi	10	10%	4.	Polusemestralna pismena provjera	30	30%	5.	Završna usmena provjera znanja	40	40%	Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Seminar	10	10%																										
2.	Prisustvo na nastavi	10	10%																										
3.	Aktivnost na nastavi	10	10%																										
4.	Polusemestralna pismena provjera	30	30%																										
5.	Završna usmena provjera znanja	40	40%																										
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																										

	<p>Polusemestralni pismeni ispit održava se u 8. sedmici nastave prema akademskom kalendaru. Ispitno gradivo uključuje nastavne teme prve polovine semestra.</p> <p>Završni usmeni ispit održava se u 17. i 18. sedmici nastave prema akademskom kalendaru. Ispitno gradivo uključuje nastavne teme druge polovine semestra.</p> <p>Na popravnom ispitnom roku studenti ispit polažu pismeno i usmeno. Ispitno gradivo uključuje nastavne teme cijelog semestra.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A), izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B), iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C), prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D), općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E), zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX), ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p>Obavezna</p> <ol style="list-style-type: none"> Aščerić-Todd, Ines. „The Guilds and the State“, u: Ines Aščerić-Todd, <i>Dervishes and Islam in Bosnia : sufi dimensions to the formation of Bosnian Muslim society</i>. Leiden, Boston: Brill, 2015., 136-142. Bejtić, Alija. Ulice i trgovi Sarajeva: topografija, geneza i toponimija. Sarajevo: Muzej grada Sarajeva, 1973. (odabrana poglavlja) Bojanić Lukač, Dušanka. „O banjalučkoj sedžadi“, u: <i>Anali Gazi Husrev-begove biblioteke</i>, XI-XII. Sarajevo: Gazi Husrev-begova biblioteka, 1985., 267-276. Cordileone, Diana Reynolds. „Swords Into Souvenirs: Bosnian Arts and Crafts Under Habsburg Administration“, u: <i>Doing Anthropology in Wartime and in Warzones. World War I and the Cultural Sciences in Europe</i>, urednici Reinhold Jöhler, Christian Marichetti i Monique Scheer. Bielefeld: Transcript, 2010., 169-190. Cordileone, Diana Reynolds. „Inventing Traditions in Bosnia: The Sarajevo Carpet Factory 1878-1918“, u: <i>Wechselwirkungen, Austro-Hungarian Rule in Bosnia</i>, urednici Ruthner, Reynolds-Cordileone, Reber i Detrez. New York: Peter Lang, 2014., 185-207. Gadžo-Kasumović, Azra. „Esnaf i tarikati.“, u: <i>Mjesto i uloga derviških redova u Bosni i Hercegovini: Zbornik radova povodom obilježavanja 800 godina od rođenja Dželaluddina Rumija</i>, urednik Rešid Hafizović. Sarajevo, Orijentalni institut u Sarajevu. Naučnoistraživački institut „Ibn Sina“, 2011., 241-255. Karamehmedović, Muhamed. <i>Umjetnička obrada metala</i>. Sarajevo: Veselin Masleša, 1980. (odabrana poglavlja) Kreševljaković, Hamdija. <i>Esnafi i obrti u starom Sarajevu</i>. Sarajevo: Narodna prosvjeta, 1958. (odabrana poglavlja) Vladić-Krstić, Bratislava. „Ćilimarstvo u Bosni i Hercegovini“, u: <i>Glasnik</i>

	<p><i>Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine u Sarajevu</i>, nova serija, sveska 32, etnologija (1977). Sarajevo: Zemaljski muzej, 1978., 225-296.</p> <p>10. Zbirka tekstova i vizualnog materijala.</p>
	<p>Dodatna</p> <p>1. Mladenović, Ljubica. <i>Umetnička o brada metala u Bosni i Hercegovini od dolaska Turaka do danas</i>. Beograd, Muzej primenjene umetnosti, 1958.</p> <p>2. Mazalić, Đoko. <i>Leksikon umjetnika : slikara, vajara, graditelja, zlatara, kaligrafa i drugih koji su radili u Bosni i Hercegovini</i>. Sarajevo, Veselin Masleša, 1967.</p>
Napomene	

H.D

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Katedra za historiju umjetnosti				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	OSNOVE ARHITEKTURE				
Šifra/kod	FIL HUM 131	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I	Semestar	I	Ak. godina	2022/2023., 2023/2024., 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Upisan I semestar				
Jezik izvođenja nastave					
Nastavnik	Ime i prezime	Prof.dr. Fehim Hadžimuhamedović			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	Andrea Mekić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 131 E-mail: andrea.mekic@ff.unsa.ba Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar _____; vježbe 1;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij je specifično formiran za polaznike studija iz Historije umjetnosti, te generalno obrazlaže kategoriju arhitekture u njenom kvalitativnom i strukturalnom izrazu (pojmovno, tipološki, stilski, itd.).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Cilj je upoznavanje osnovne arhitektonske leksike i osnovna pravila arhitektonske sintakse u rasponu od antike do savremene arhitekture, na osnovu čega student treba biti osposobljen da opisuje i identificira arhitekturu i da lakše prohoditi kroz ostale oblasti i teme iz historije umjetnosti, arhitektonske teme i druge.</p> <p>Data leksika treba imati društveno-stilsku, ali i tehničku elaboraciju. Cilj je spoznati arhitekturu kao klasu Unutar tematskih jedinica obrađuju se fenomeni i elementi arhitekture u njihovim dijakronijskim (historijsko-stilskim) i sinkronijskim (teorijskim) pojavljivanja.</p> <p>Na kraju kursa student treba ima osnovno znanje o kvaliteti kategorije arhitekture, kao i njenim osnovnim elementima - stilske, tipološke, morfološke i druge zasnovanosti.</p>				
Ishodi učenja	<p>Znanje: Na kraju kursa student treba ima osnovno znanje o kvaliteti kategorije arhitekture, kao i njenim osnovnim elementima - stilske, tipološke, morfološke i druge zasnovanosti.</p> <p>Vještine i kompetencije:</p>				

	<p>Nakon uspješno završenog tečaja, student će:</p> <ul style="list-style-type: none"> • razumijevati društveni okvir kategorije arhitekture, i unutar toga kompleksnu i kontradiktornu prirodu arhitekture • razumijevati osnovne, shematske veze arhitekture sa likovnim i drugim umjetnostima, vezu sa dizajnom • razumijeva osnove arhitektonskog jezika u historijsko-stilskim i teorijskim odrednicama, osnovne tipologije i klasifikacije na elemente – shematsko poznavanje razvojne linije arhitekture sa stanovišta stila i vremena • da poznaje aspekte materijala i konstrukcije u njihovom povezivanju formom i funkcijom, te sa historijsko-stilskim iskazima • da poznaje osnovne definicije arhitekture i da bude sposoban da ih kritički analizira • biti sposoban da analizira arhitekturu i da je inicijalno vrednuje – da kreira analitički tekst o arhitekturi
--	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Uvod I: OSNOVE ARHITEKTURE – program; Arhitektura: osnovni kvalitet, jezik, pojavljivanje, društveni kontekst, karakteristike, historijske i savremene projekcije arhitekture; „kuća“
2.	Uvod II: FENOMENOLOGIJA ARHITEKTURE - različitost pojavnih formi arhitekture Vježba (semestralni rad): „Rječnik arhitekture“ - obrada odabranih arhitektonskih pojmova u kombinaciji sa arhitektonskom analizom datih pojmova in situ (forma: tekstualno-grafička; prezentacija i odbrana)
3.	RAZVOJ NASELJA I ARHITEKTURA
4.	DEFINICIJE I ODREĐENJA ARHITEKTURE – različitost kriterija i prilaza (historijski, artistički, teorijski, socijalni...); Aristotel, Vitruvius, Alberti...
5.	RED ARHITEKTUKTURE - Tri reda arhitekture (fizički, likovni - per se, i društveni)
6.	ARHITEKTONSKA FORMA - Važniji oblici pojave: struktura-ornament; sklop arhitektonskog objekta; kategorije stereotomske i tektonske arhitekture (Semper)
7.	GENERIRANJE ARHITEKTURE – PROJEKAT: historija i danas; proces, projektne predloške
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	PROGRAM ARHITEKTONSKOG OBJEKTA - pojam funkcije u arhitekturi; forma i sadržaj
10.	TIPOLOGIJE ARHITEKTONSKOG OBJEKATA - tipologije upotrebe, materijala i stila (“osnovne tipologije”, Pevsner); ostale tipologije (plana,...)
11.	KONCEPCIJE GRAĐENJA, KONSTRUKCIJE I MATERIJALI – poveznice materijala i stila

12.	ELEMENTI (I PRINCIPI) ARHITEKTURE – tipologije elemenata; jezik arhitekture
13.	EVALUACIJA ARHITEKTURE: ARHITEKTONSKA ANALIZA I DOŽIVLJAVANJE ARHITEKTURE (površine, putevi, sekvence...)
14.	ARHITEKTONSKA KOMPOZICIJA – porijeklo – veza sa drugim oblikovanjima i umjetnostima, historijat, kanonizirani iskazi, nedostatnost tradicionalnog mjerenja arhitektonske kompozicije danas
15.	TEORIJA I HISTORIJA ARHITEKTURE U SUGLASJU teorijska bavljenja arhitekturom
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava će se bazirati na teoretskim eksplicacijama, vizualnim ilustracijama, audio-vizualnim materijalom, usmjerenim seminarima i aplikativnim vježbama. Također, biće izvođena in situ nastava – analiza arhitekture u realnom kontekstu, posjete izložbama, i sl.																																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>semestralna provjera znanja</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>polusemestralna, provjera znanja – prezentacija i odbrana analitičke vježbe</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>aktivnost i prisustvo na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>vježbe</td> <td>30</td> <td>15% +15%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	semestralna provjera znanja	40	40%	2.	polusemestralna, provjera znanja – prezentacija i odbrana analitičke vježbe	20	20%	3.	aktivnost i prisustvo na nastavi	10	10%	4.	vježbe	30	15% +15%	5.												Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	semestralna provjera znanja	40	40%																																		
2.	polusemestralna, provjera znanja – prezentacija i odbrana analitičke vježbe	20	20%																																		
3.	aktivnost i prisustvo na nastavi	10	10%																																		
4.	vježbe	30	15% +15%																																		
5.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		

	<p>Napomena:</p>
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bussagli, Marco. (2006). Arhitektura. Zagreb, Stanek. 2. Martinović, Uroš. (1971). Svet arhitekture. Beograd, BIGZ. 3. Müller, Werner & Vogel, Gunther. (1999). Atlas arhitekture 1, 2. Zagreb: Golden marketing. 4. Nestorović, Bogdan. (1967) Uvod u arhitekturu. Beograd: Zavod za izdavanje udžbenika SR Srbije. 5. Summerson, John. (1998). Klasični jezik arhitekture. Zagreb: Golden marketing. 6. Vitruvius, Marcus Pollio. (1990). Deset knjiga o arhitekturi. Sarajevo: Svjetlost. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Baumgart, E. - Mali leksikon arhitekture, Izdavački zavod Jugoslavija, Beograd, 1979. 2. Hadžimuhamedović, F. (2001). Tekst o arhitekturi. Sarajevo: Did. 3. Hermann, Wolfgang. (1989). Gottfried Semper, In Search for Architecture. Cambridge: MIT. 4. Mumford, L. (1968). Grad u historiji. Zagreb: Naprijed. 5. Milenković, Branislav - Uvod u arhitektonsku analizu I, II Građevinska knjiga, Beograd, 1989. 6. Redžić, Husref (1979). Razvoj arhitekture - Stari vijek. Sarajevo: Univerzitet u Sarajevu. 7. Rudofski, B. (1976). Arhitektura bez arhitekata, Beograd: Građevinska knjiga. 8. Šulc, K. N. (1975). Egzistencija, prostor, arhitektura. Beograd: Građevinska knjiga.

Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Katedra za historiju umjetnosti				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Umjetnost renesanse i baroka				
Šifra/kod	FIL HUM 217	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5 ECTS
Ciklus studija	1.	Semestar	IV	Ak. godina	2022/2023., 2023/2024., 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski, engleski				
Nastavnik	Ime i prezime	doc. dr. sc. Danko Šourek			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	Andrea Mekić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 131 E-mail: andrea.mekic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 250	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 3 seminar: 1 vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij daje pregled stilskih mijena, umjetničkih pojava, protagonista među umjetnicima i naručiteljima u razdoblju od XV do XVIII stoljeća u svjetskoj evropskoj umjetnosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Saznati relevantne činjenice o protagonistima (umjetnicima, traktatistima i naručiteljima) i o stilskoj periodizaciji u slikarstvu, skulpturi, grafici i artes minores u razdoblju od XV do XVIII stoljeća u evropskoj baštini.				
Ishodi učenja	Kompetencije: prepoznavanje stilskih formacija, interpretacija odabranih djela i pojava u vrijeme renesanse i baroka i drugih stilskih pravaca od XV do XVIII stoljeća.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvod u umjetnost renesanse Kiparstvo rane renesanse Arhitektura rane renesanse I
2.	Slikarstvo rane renesanse u Firenzi (od Masaccia do Castagna) Renesansni kipari drugoga i trećega naraštaja (oko polovice Quattrocenta i u drugoj polovici stoljeća)
3.	Renesansni slikari druge polovice Quattrocenta Renesansno slikarstvo u Padovi i Veneciji Arhitektura rane renesanse II
4.	Naraštaj visoke (klasične) renesanse. Visoka renesansa u Veneciji – slikarstvo i skulptura Cvjetno doba renesanse u arhitekturi
5.	Manirizam; tradicija Leonarda i Michelangela u firentinskoj umjetnosti između kontinuiteta, antiklasičnih tendencija i manirističke inovacije, venecijanski manirizam, Tridentski sabor i internacionalni manirizam
6.	Nizozemske slikarske škole u XV. i XVI. stoljeću
7.	Renesansa u Njemačkoj Renesansa u Francuskoj
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Teorija baroka; »Revolucija stila oko 1600.«; zidno slikarstvo i barokni iluzionizam
10.	Skulptura u Rimu u XVII. stoljeću Barokna arhitektura Italije
11.	Španjolske i flamanske slikarske škole XVII. stoljeća – <i>el Siglo de Oro</i> Kiparstvo baroka u Španiji
12.	Nizozemske slikarske škole XVII. stoljeća – <i>de Gouden Eeuw</i>
13.	Francuska XVII. stoljeće – <i>le Grand Siècle</i> , slikarstvo i kiparstvo Arhitektura XVII stoljeća u Francuskoj
14.	<i>Settecento</i> (XVIII. stoljeće) u različitim europskim školama: kasnobarokni manirizam, kasnobarokni klasicizam. Rococo.
15.	Arhitektura Austrije Njemačke i Češke u XVII i XVIII. stoljeću Venecijansko slikarstvo XVII i XVIII stoljeća
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja, referati studenata (mentorski rad), studentske vježbe, konsultacije
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV – a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A), izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B), iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C), prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D), općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E), zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX), ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	Obavezna 1. Janson, Horst Waldemar, Anthony F. Janson (2003) Povijest umjetnosti. Dopunjeno izdanje. Varaždin, Stanek. [prema djelu H. W. Jansona Povijest umjetnosti /History of art: a survey of the major visual arts from the dawn of history to the present day, prvo izdanje 1962.] 2. Hartt, Frederik, David G. Wilkins (1995) History of Italian Renaissance Art. H. N. Abrams. 3. Murray, Peter & Linda (1995) The art of the renaissance. London, Thames and Hudson. 4. Murray, Linda (2003) The high renaissance and mannerism: Italy, the North and Spain, 1500-1600. London, Thames & Hudson 5. Bazin, Germain (1966) Barok i rokoko. Beograd, Jugoslavija. 6. Held, Julius, Posner, Donald (1971) 17th and 18th century art : baroque painting, sculpture, architecture, Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall; New York: H. N. Abrams, 7. Baroque, architecture, sculpture, painting (priređio R. Tolman) (2004) Köln, Tandem Verlag GmbH. Dodatna 1. Blunt, Anthony (2004) Umetnička teorija u Italiji 1450-1600. Beograd, Clio. 2. Vasari, Giorgio (2000) Životi slavnih slikara, vajara i arhitekata. Beograd, Libretto, NE&BO. 3. Wölfflin, Heinrich (1969) Klasična umjetnost. Zagreb, Matica hrvatska. [Prijevod djela: Die klasische Kunst: eine Einfuehrung in die italienische Renaissance, prvo izdanje 1899.] 4. Venturi, Lionello (1957) Od Giotta do Chagala. Zagreb, Mladost.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Katedra za historiju umjetnosti				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Umjetnost romanike i gotike				
Šifra/kod	FIL HUM 210	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5 ECTS
Ciklus studija	1.	Semestar	I	Ak. godina	2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen predmet <i>Umjetnost ranog srednjeg vijeka</i> FIL HUM 115				
Jezik izvođenja nastave	bosanski, hrvatski, srpski, engleski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Jelena Erdeljan			
	Kontakt podaci	Kabinet: 131 E-mail: d.haris@hotmail.com Telefon: 033 253 250	Termin konsultacija	prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	Andrea Mekić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 131 E-mail: andrea.mekic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 250	Termin konsultacija	prema rasporedu	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 3 seminar:		vježbe: 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij razrađuje temeljne pretpostavke i tok razvoja stila u zapadnoj Evropi od 11. do 13. stoljeća, ponajprije u monumentalnoj arhitekturi, zatim skulpturi, slikarstvu i iluminaciji rukopisa. Pregledom stvaralački najznačajnijih regija, uz objašnjavanje uvjeta i poticaja pri definiranju razvojnih faza, prate se stilske tradicije na putu ka sintezama razvijenog te kasnog srednjeg vijeka. U raznolikosti usmjerenja i dosega objašnjava se historijska i prostorna uvjetovanost romaničkog i gotičkog umjetničkog izraza.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Usvajanje osnovnih razvojnih etapa romaničkog i gotičkog stila u arhitekturi zapadne Evrope. Poznavanje najznačajnijih spomenika tog razdoblja, te prostornih i historijskih okolnosti u nastanku i razvoju stilskih obilježja u raznim krajevima zapadne Evrope kao kulturne i umjetničke cjeline na početku razvijenog srednjeg vijeka. Samostalno prepoznavanje svojstava i tumačenje elemenata stilskog rječnika i najznačajnijih umjetničkih pojava u arhitekturi, ali i drugim umjetničkim disciplinama romanike i gotike uz korištenje temeljne metodologije i terminologije historijskoumjetničke struke.				
Ishodi učenja	Nesmetano praćenje i razumijevanje kontinuiteta stilskog razvoja u fazama razvijenog te kasnog srednjeg vijeka.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Romaničko doba – istorijski, društveni i filozofski okviri
2.	ROMANIČKA ARHITEKTURA Romanička arhitektura na Apeninskom poluostrvu. Romanička arhitektura u Francuskoj.
3.	Romanička arhitektura Zapadne, Srednje i Sjeverne Evrope, Engleske, Irske i Iberskog poluostrva
4.	ROMANIČKA SKULPTURA Romanička skulptura u Francuskoj. Romanička skulptura Iberskog poluostrva
5.	Romanička skulptura u Italiji, na istočnoj obali Jadrana, u Njemačkoj, Engleskoj, Skandinaviji
6.	ROMANIČKO SLIKARSTVO Romaničko zidno slikarstvo i iluminacija rukopisa
7.	ROMANIČKO ZLATARSTVO
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Epoha gotike – društveno-ekonomske okolnosti GOTIČKA ARHITEKTURA – opšte odlike Gotička arhitektura u Francuskoj. Gotička arhitektura u Engleskoj
10.	Gotička arhitektura u Njemačkoj. Gotička arhitektura u Italiji. Gotička arhitektura u Španiji i Portugaliji
11.	GOTIČKA SKULPTURA
12.	GOTIČKA SKULPTURA
13.	GOTIČKA ILUMINACIJA RUKOPISA VITRAŽ - gotičko slikarstvo od obojenog stakla
14.	GOTIČKO SLIKARSTVO Slikarstvo gotike u Italiji
15.	Iluminirani rukopisi i oltarske slike internacionalnog gotičkog stila
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="480 439 1437 651"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo i aktivnost na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusestrialna pismena provjera</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završna pismena provjera znanja</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i aktivnost na nastavi	10	10%	2.	Polusestrialna pismena provjera	45	45%	3.	Završna pismena provjera znanja	45	45%	Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Prisustvo i aktivnost na nastavi	10	10%																		
2.	Polusestrialna pismena provjera	45	45%																		
3.	Završna pismena provjera znanja	45	45%																		
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p>Obavezna</p> <ol style="list-style-type: none"> Bošković, Đorđe (1976) Arhitektura srednjeg veka. Beograd, Naučna knjiga. Kubah, Erih, Peter Bloh (1974) Romanička umetnost. Novi Sad, Bratstvo i jedinstvo. Souchal, Francois (1968) Srednji vijek. Rijeka, Otokar Keršovani. Hofstaetter, Hans (1968) Kasni srednji vijek. Rijeka, Otokar Keršovani. Snyder, James (2006) Art of the Middle Ages. Upper Saddle River, NJ, Prentice Hall. <p>Dodatna</p> <ol style="list-style-type: none"> Frankl, Paul (1962) The Gothic Architecture. Harmondsworth, The Pelican History of Art. Frankl, Paul (1983) The Gothic. Princeton University Press. Hojzina, Johan (1991) Jesen srednjeg vijeka. Novi Sad, Matica srpska. Mâle, Emile (1958) The Gothic Image. Harper. Martindale, Andrew (1967) Gothic Art. Thames & Hudson Ltd. Reprint edition. Panofsky, Erwin (2005) Gothic Architecture and Scholasticism. Pennsylvania, Archabbey Publications. Romanesque, Architecture, Sculpture, Painting. R. Toman ed., Koln 1997. Simson, Otto Georg von (1988) The Gothic cathedral: origins of Gothic architecture and the medieval concept of order. Princeton University Press. Gothic, Architecture, Sculpture, Painting. R. Toman ed., Koln 1997. 																				

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Katedra za historiju umjetnosti				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Umjetnost ranog srednjeg vijeka				
Šifra/kod	FIL HUM 115	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5 ECTS
Ciklus studija	1.	Semestar	II	Ak. godina	2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski, hrvatski, srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Jelena Erdeljan			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija	prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	Andrea Mekić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 131 E-mail: andrea.mekic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 250	Termin konsultacija	prema rasporedu	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 seminar: vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Arhitektura i likovne umjetnosti (slikarstvo, skulptura, umjetnički obrt) kasnoantičkog i ranosrednjovjekovnog razdoblja (4-11. st.) u povijesnom kontekstu. Pregled najvažnijih spomenika kasne antike i prvih pojava ranokršćanske umjetnosti u ovom periodu, te umjetnosti perioda ranog srednjeg vijeka.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata s problemima umjetnosti od početka 4. do početka 11. stoljeća, razumijevanje osnovne problematike umjetnosti kasne antike i ranog srednjeg vijeka u historijskom kontekstu, s naglaskom na pojavu kršćanske religije i promjene u shvatanju stila; razlikovanje historijskoumjetničkih i stilskih te historijskih kategorija i termina.				
Ishodi učenja	Student će biti osposobljen samostalno čitati likovno djelo u kontekstu razvoja društva, podsvjesnosti, religijskog i magičnog, te osobnosti likovnog umjetnika.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Kriza Carstva i njen odraz u umjetničkom stvaralštvu
2.	Umjetnost 3. vijeka
3.	Umjetnost Konstantinovog doba
4.	Imperijalna umjetnost u hrišćanskom kontekstu
5.	Umjetnost Teodosijevog i doba Gale Placidije
6.	Spomenici Justinijanovog doba u Raveni i Rimu
7.	Spomenici Justinijanovog doba u Konstantinopolju i u Maloj Aziji. Umjetnost Iraklijevog vremena
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Evropska umjetnost od kraja 6. do kraja 8. vijeka
10.	Umjetnost u Irskoj i Engleskoj u 7. 8. i 9. vijeku
11.	Stvaralaštvo u doba Karla Velikog
12.	Karolinško slikarstvo
13.	Karolinško zlatarstvo Karolinške slonovače
14.	Otonsko zidno slikarstvo Iluminacija otonskih rukopisa
15.	Otonske slonovače Otonska skulptura u metalu i drvetu
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="478 481 1436 694"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo i aktivnost na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralna pismena provjera</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završna pismena provjera znanja</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i aktivnost na nastavi	10	10%	2.	Polusemestralna pismena provjera	45	45%	3.	Završna pismena provjera znanja	45	45%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Prisustvo i aktivnost na nastavi	10	10%																		
2.	Polusemestralna pismena provjera	45	45%																		
3.	Završna pismena provjera znanja	45	45%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p>Obavezna</p> <ol style="list-style-type: none"> Gerke, Fridrih (1973) Kasna antika i rano hrišćanstvo. Novi Sad, Bratstvo i jedinstvo. Kubah, Erih i Viktor H. Elbern (1973) Karolinška i otonska umjetnost. Novi Sad, Bratstvo i jedinstvo. Schug – Wille, Christa (1970) Bizant i njegov svijet, Rijeka, Otokar Keršovani. Vercone, Paolo (1973) Od Teodoriha do Karla Velikog. Novi Sad, Bratstvo i jedinstvo. <p>Dodatna</p> <ol style="list-style-type: none"> Calkins, Robert G. (1979) Monuments of Medieval Art. Cornell University Press. Grabar, Andre (1966) Le premier art chretien. Paris, Gallimard. Grabar, Andre (1967) The Golden Age of Justinian, from the death of Theodosius to the rise of Islam, New York) Snyder, James (2006) Art of the Middle Ages. Upper Saddle River, NJ, Prentice Hall. 																				
Napomene																					

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Katedra za historiju umjetnosti				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Umjetnost Bizanta				
Šifra/kod	FIL HUM 113	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5 ECTS
Ciklus studija	1.	Semestar	II	Ak. godina	2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski, hrvatski, srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Jelena Erdeljan			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija	prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	Andrea Mekić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 131 E-mail: andrea.mekic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 250	Termin konsultacija	prema rasporedu	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 seminar: 1		vježbe: 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Izučavanje najznačajnijih ostvarenja bizantske umjetnosti od 6. do 15. stoljeća u oblasti arhitekture, monumentalnog i minijaturnog slikarstva i sitne plastike, u Bizantskom carstvu kao i izvan njega.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Ovladavanje sadržajima i oblicima izraza istočne crkve te osposobljavanje studenata za uočavanje sličnosti i razlika između umjetnosti zapadnog kršćanstva i Bizanta.				
Ishodi učenja	Student će biti osposobljen samostalno čitati likovno djelo u kontekstu razvoja društva, podsvjesnosti, religijskog i magičnog, te osobnosti likovnog umjetnika.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Istorijski i društveni okviri vizantijske umjetnosti. Polja umjetničke djelatnosti u Vizantiji
2.	Likovne tehnike vizantijske umjetnosti. Uticaj ideja na likovno stvaralaštvo

3.	Vizantijska arhitektura
4.	Vizantijska umjetnost epohe ikonoklazma
5.	Stvaralaštvo u Vizantiji u razdoblju Renesanse Makedonaca
6.	Vizantijska umjetnost epohe Komnina.
7.	Umjetničko stvaralaštvo Vizantije u doba Paleologa
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Postvizantijska umjetnost. Italokritski slikari.
10.	Spomenici izrađeni pod vizantijskim uticajima u Južnoj Italiji, na Siciliji, u Veneciji
11.	Vizantijska umjetnost na prostoru današnje Rumunije: Vlaška, Moldavija
12.	Umjetnost predmongolske Rusije.
13.	Umjetnost srednjovjekovne Rusije nakon mongolskih osvajanja.
14.	Vizantijska umjetnost srednjovjekovne Bugarske
15.	Vizantijska umjetnost srednjovjekovne Srbije
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja
---	------------

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="478 331 1439 548"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo i aktivnost na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralna pismena provjera</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završna pismena provjera znanja</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i aktivnost na nastavi	10	10%	2.	Polusemestralna pismena provjera	45	45%	3.	Završna pismena provjera znanja	45	45%	Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Prisustvo i aktivnost na nastavi	10	10%																		
2.	Polusemestralna pismena provjera	45	45%																		
3.	Završna pismena provjera znanja	45	45%																		
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
<p>Literatura</p>	<p>Obavezna literatura</p> <ol style="list-style-type: none"> Bošković, Đorđe (1976) Arhitektura srednjeg veka. Beograd, Naučna knjiga. Grabar, Andre (1969) Vizantija. Novi Sad, Bratstvo i jedinstvo. Grabar, Andre (1969) Srednjovekovna umetnost Istočne Evrope. Novi Sad, Bratstvo i jedinstvo. Schug – Wille, Christa (1970) Bizant i njegov svijet, Rijeka, Otokar Keršovani. <p>Dodatna literatura</p> <ol style="list-style-type: none"> Cormack, Robin (2000), Byzantine Art. New York, Oxford University Press В. Н. Лазарев (2004) Историја византијског сликарства. Београд, Глобосино, str. 87-122 Snyder, James (2006) Art of the Middle Ages. Upper Saddle River, NJ:Prentice Hall. Krautheimer, Richard (1986) Early Christian and Byzantine Architecture. Middlesex, England, Harmondsworth; New York, Penguin Books (4th ed.) Lowden, John (1997) Early Christian & Byzantine art. London, Phaidon Rice, David Albot (1963) Art of Byzantine Era. New York, F. A. Praeger 																				
<p>Napomene</p>																					